

ORGANISMU VAIROŠANĀS UN ATTĪSTĪBA

1. variants

1. uzdevums (5 punkti)

Izlasi tekstu par organismu vairošanos un daudzpunktes vietā ieraksti atbilstošos jēdzienus!

Sporofīts, partenogēnēze, dzimumdziedzeri, gametas, dzimumvairošanās, bezdzimumvairošanās

..... procesā parasti piedalās tikai viens organisms.

..... procesā piedalās dzimumšūnas (gametas).

..... ir dzīvnieka attīstība no neapaugļotas olšūnas.

Gametoģenēzes rezultātā izveidojas šūnas, ko sauc par

Sēnes, aļģes un ķērpji vairojas ar īpašām šūnām – sporām un tas ir vairošanās veids.

2. uzdevums (8 punkti)

Izpēti attēlu un atbildi uz jautājumiem!

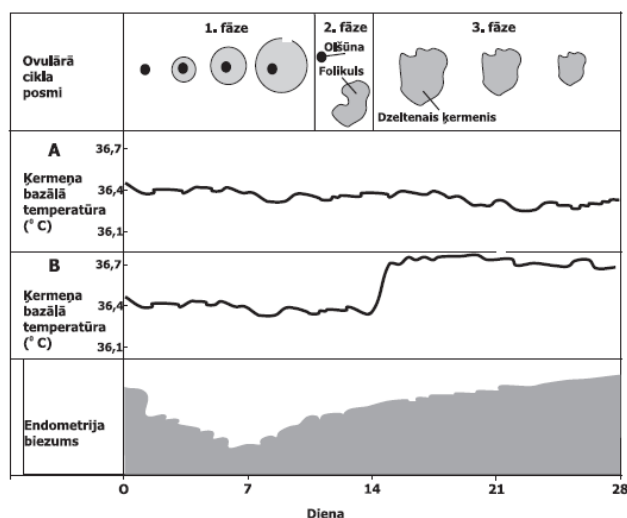
a) Uzraksti attēla nosaukumu!

b) Izspried, kurā grafikā (A vai B) parādītas bazālās ķermeņa temperatūras pārmaiņas normālā olšūnas attīstības cikla laikā. Argumentē savu atbildi!

c) Viena no dzimstības plānošanas metodēm ir ķermeņa bazālās temperatūras metode.

Uzraksti, kāda ir metodes būtība:

Uzraksti divas šīs metodes priekšrocības:

Uzraksti divus šīs metodes trūkumus:

3. uzdevums (8 punkti)

Izpēti attēlu un atbildi uz jautājumiem

a) Ieraksti, kurā attēla daļā (A vai B) redzama sporofīta un kurā – gametofīta vairošanās!

Sporofīta vairošanās –

Gametofīta vairošanās –

b) Kāds ir hromosomu komplekts sporofītā?

Kāds ir hromosomu komplekts gametofītā?

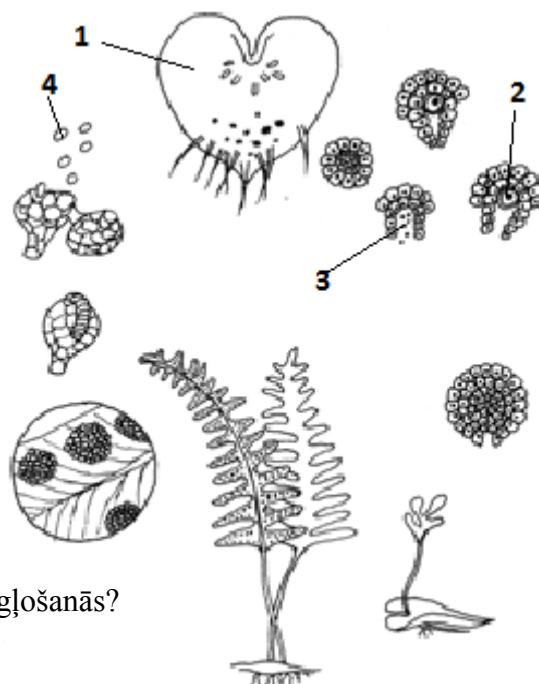
c) Norādi, kas attēlots ar cipariem 1 – 4!

1.
2.
3.
4.

d) Kādi vides faktori ir nepieciešami, lai varētu notikt papāržu apaugļošanās?

e) Kura ir dominējošā paaudze papāržu attīstības ciklā?

Papārdes attīstības cikls

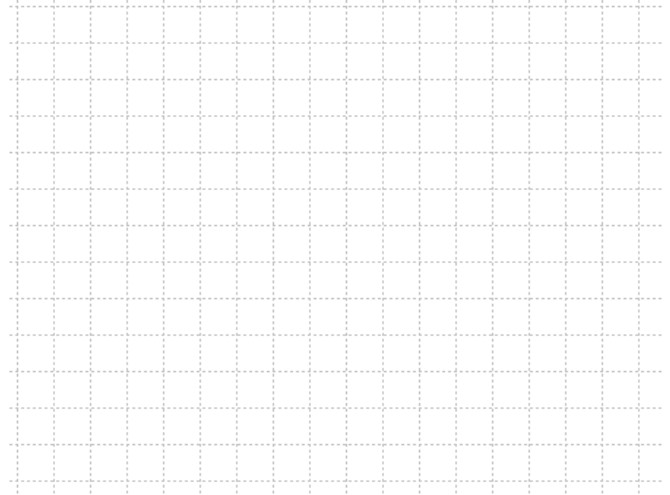

4. uzdevums (5 punkti)

1. Izveido grafiku, izmantojot datus par siseņa ķermeņa garuma pārmaiņām laikā!

Siseņa ķermeņa garuma pārmaiņas laikā

Attīstības stadija	Laiks	Ķermeņa garums (cm)
1. nimfa	1. – 6. diena	1,5
2. nimfa	7. – 14. diena	1,8
3. nimfa	15. – 22. diena	2,5
4. nimfa	23. – 32. diena	2,8
5. nimfa	33. – 40. diena	3,2
imago	No 41. dienas	4,5

2. Izmantojot grafiku, analizē kāpura (nimfas) un pieauguša īpatņa (imago) augšanu un attīstību!

5. uzdevums (6 punkti)

Izlasi tekstu par tritoniem! Iesaki un pamato 3 pasākumus, kas veicinātu šo dzīvnieku skaita palielināšanos! Tritoni sasniedz dzimumgatavību 3–4 gadu laikā. Mātīte izdēj līdz pat 300 olu un katru no tām ietin ūdensauga lapā. Tritoni pavasari un vasaru pavada ūdenstilpēs, izvēloties dīķus, vecupes, lēni tekošus grāvjus vai kanālus, kā arī grants karjerus. Augustā viņi atstāj ūdenstilpi un paslēpjas lapu vai baļķu kaudzēs, bedrēs, alās, zem kritušu koku stumbriem. Lielais tritons (*Triturus cristatus*) ir Latvijas aizsargājamo dzīvnieku sarakstā.

Punkti	1-3	4-6	7-10	11-14	15-18	19-21	22-24	25-27	28-30	31-32
Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10